

POUTNÍK 18

Chceme být společníkem na cestě víry, sdílet radostnou zvěst o Kristu a spojovat křesťany (nejen) v oblasti severního Plzeňska.

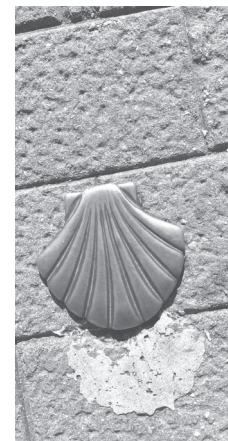
červen 2019

CESTA

Letos jsem svůj svátek oslavil zcela originálně. 7. března ráno jsem odletěl do Bilbao ve Španělsku, odkud jsem se autobusem dopravil cca 120 km na západ do městečka Torrelavega a zde zahájil své Camino, tedy Cestu. Záměrně píšu velká písmena, protože jsem si program pěšího putování do Santiaga de Compostela nevybral z čistě turistických pohnutek (něco vidět, něco ujít), ale především pro spirituální prožitek tří týdnů strávených v relativní samotě v blízkosti Hospodina. To jde sice zažít kdekoliv, ale je třeba se vypořádat s rušivými vlivy a hlavně neustálým řešením praktických otázek a úkolů, jak nám je život přináší.

Část rušivých vlivů jsem vyřešil tím, že jsem si zvolil severní trasu, zvanou též pobřežní, kterou využívá jen zlomek poutníků, a tím, že jsem vyrazil už v březnu. S přechodem na letní čas nastává ten pravý chodecký boom a počty poutníků rostou až do vrcholného léta. A praktické úkoly se smrskly na 2: co budu jíst a kde se vyspím. Jídlo jsem si kupoval skoro každý den, to abych toho nemusel moc nosit na zádech. A poté, co jsem pomocí specializované aplikace Wisely+ zjistil, které z mnoha poutnických ubytoven podél cesty jsou už v březnu v provozu, jsem noci trávil pod střechou a osprchován. Takže úkoly vyřešeny.

Několik málo dní mi zabralo vypořádání myšlenek, které jsem si přivezl z domova – otázky, na které se odpověď hledá dlouze a těžko, jsem si chtěl promyslet ještě znovu a s odstupem. Krásná krajina, ať už ta větrná přímořská v Asturii s výhledem na moře vpravo a na zasněžené horské hřebeny vlevo nebo později sympaticky kopcovitá v Galicii, sama vybízela k poděkování Stvořiteli za jeho nekonečný vkus a fantazii. A to byla vlastně i moje hlavní myšlenková aktivita. Musel jsem si hlídat trasu, to ano, občas porovnat své aktuální umístění s mapou v mobilu, ale většinu času jsem jen vnímal své okolí, barvy, tvary, vůně a sálající slunce. A věnoval se své oblíbené činnosti: chůzi.

Zdánlivě fádni věty získávají v určitých situacích jinou kvalitu. Jejich meditací můžeme nahlédnout hlubší význam takových slov a třeba i dříve netušený rozměr. Na Cestě se mi to stalo mnohokrát, ať už šlo o texty písní nebo úryvky žalmů, kdy se ve mně přelávaly nálady plné smutku a zoufalství, aby je vždy v závěru spláchla mocná vlna úlevy, pocitu očištění a především úplného přijetí spolu s ujštěním, že tak je to správně. Nejsilnějším momentem a pomyslnou tečkou pak byl sen o vlastní smrti, který se mi zdál v noci poté, kdy jsem dorazil do SdC. Takový sen zpravidla znamená nový začátek, zrození nového já, tak mi držíme palce, ať se to povede. A protože mi ještě pár dní zbývalo, vyrazil jsem na Fisterru, konec světa.

Co říci závěrem? Ušel jsem zhruba 600 km, ale o ty tolik nešlo. Měl jsem sám pro sebe tři týdny času. 21 dní intenzivního bytí v Otcově náručí, 21 dní naplněných vděkem za život z Boží milosti. Děkuji, děkuji, děkuji.

Tomáš Hněvsa

Z JIŽNÍ KOREJE NA MISII DO ČECH

Od loňského března působí v plzeňských a okolních evangelických sborech sympatický misionářský pár Kyuhee a Yaechan Jeon z Korejské republiky. Zhruba jednou měsíčně navštěvují náš sbor v Chrástu a tak jsme využili této příležitosti a požádali je, aby nám svoji misii a svůj domovský sbor trochu přiblížili.

„Patříme do Presbyteriální církve, která byla založena jednou rodinou v roce 1950, hned po Korejské válce (pozn. red.: Jedná se o největší protestantskou církev v Jižní Koreji). S nadcházejícím 70ým výročím jsme přijali za své heslo „Misijní církev a misijní život“. To znamená určitou změnu v prožívání svého křesťanství. Nebýt tolik soustředění jen na svůj osobní duchovní život, ale rozhlédnout se i po okolí a napomoci šíření Boží lásky i k jiným lidem. Jinými slovy – všichni křesťané jsou vyslanci Nebes, ať jsou čím jsou. Tedy nemusíme být vzdělanými teology, abychom se stali misionáři, jsme vysláni jako obyčejní členové církve.“

Proč vy dva jste se rozhodli vyjet na misii? A proč právě do České Republiky?

„Jako novomanželé jsme chtěli procestovat svět. Od jihovýchodní Asie až do Afriky. Když jsme se o tom zmínili našemu pastorevi, navrhl nám, ať se zapojíme do programu PTML (Practical Training for Missional Life). Jeho vedoucím je misionář Jongsil Lee, který sloužil v České Republice více než dvacet let (pozn. red.: ve sboru ČCE v Praze – Kobylisích). Původně jsme chtěli prostě cestovat, poznávat kulturu a setkávat se s lidmi, ale Bůh nás vedl k něčemu mnohem hlubšímu.“

Byli jste pověřeni nějakými konkrétními úkoly?

„Neměli jsme žádné specifické pověření. Jen jedinou věc jsme měli stále na paměti – být připraveni vnímat a poznávat nové věci s otevřeným srdcem. Být vstřícní a ochotní stát se součástí jiné kultury, žít evropské křesťanství. Abychom to zvládli, bylo třeba najít zde přátele, sblížit se s lidmi, bez toho by to nešlo. Díky nádhernému Božimu vedení jsme poznali tolik skvělých lidí, že jsme mohli blíže poznat i Českou Republiku.“

Co jste očekávali? Jaké byly vaše představy?

„Ovšemže jsme toho o českém křesťanství moc nevěděli. Kdo by se trochu pídil, mohl se setkat se jménem Jan Hus, ale už pojem „Husité“ je něčím téměř neznámým. Teprve až když jsme sem přijeli, jsme se seznámili s českou protestantskou historií velmi důkladně, a toto poznání je pro naše další směřování důležité.“

Co vás u nás nejvíce překvapilo?

„Křesťané tu žijí nezávisleji. Překvapilo nás, že některé duchovní služby tu obstarávají laici, řadoví členové, zatímco v Koreji musí na všechno dohlížet pastoři. Struktura církve v Koreji je daleko rozsáhlejší, ale sbory zde jsou zase samostatnější.“

Jaký vzkaz si odtud odvezete do své země?

„Je jisté, že Bůh je jeden, avšak naše vnímání, poznání a chápání Boha se může lišit. Také způsoby jak Ho uctíváme, chválíme a zvěstujeme mohou být velmi rozdílné, což je asi přirozené, protože Bůh nás přece stvořil jako jedinečné a odlišné bytosti. Proto se potřebujeme poznávat a učit se jedni od druhých, abychom chápali a milovali Boha stále lépe.“

Máme spoustu zážitků a zkušeností, poznali jsme, jak žijí křesťané v Čechách a chceme se o to vše s našimi přáteli doma podělit. A pokud to bude možné, rádi bychom udržovali vztahy mezi našimi církvemi tak, abychom si byli navzájem dobrými partnery.“

- mno -

Volné zamyšlení nad výše uvedenou trojicí slov, nad významem a jejich vzájemným vztahem. Zprvu jen rozptýlené rozmyšlení mě postupně vedlo k soustředěnějším, pak stále hlubším, úvahám, následně se zkušeností pak i k širšímu uvědomění a vnímání, k pochopení důležitých souvislostí dopomáhajících k vědomému bytí, přítomnému a probuzenému, k jeho pravému naplnění, k vyvedení ze spleti mylných očekávání, omezujících prožívání skutečné radosti a štěstí.

Tři velmi prostá, přesto v uvažování člověka tak důležitá slova. Jsou-li správně pochopena, můžeme v nich získat stálou a pevnou oporu, kdekoli jsme. Třeba mít jen potřebnou odvahu a trpělivost, zastavit každodenní spěch a zahrnout je do svého přemýšlení.

Co je pro nás cesta? Rozum je stále obtěžkaný otázkami a chtivý odpovědí, chce více a ještě více poznat, dozvědět se. Hledáme, badáme, ptáme se, je to pro nás přirozené. V hledání je projevená svobodná vůle člověka. Musíme vybrat směr, musíme se rozhodnout i přes pochybnosti a nejistotu. Změna je ten důvod a zároveň i velmi neurčitý cíl, pro který toto vše musíme nevyhnutelně dokola postupovat, pro změnu, pro pohyb a to nejen v prostoru, ale i uvnitř nás samotných, zažít něco jinak, pocitově lépe.

S každým hledáním se nutně vydáváme na cestu, na nové putování, ať už to skutečné, naplněné skutky, nebo jen na pouť, která zůstane v našich myšlenkách. Můžeme naše putování vědomě směřovat nebo se prostě nechat jen unášet či vléct událostmi. Můžeme být svěhlavě osamoceni, můžeme někoho následovat nebo si na cestu domluvit průvodce, možností se nabízí stále mnoho, stejně tak i možných cest kudy se vydat. Jen jedna je ale pro nás ta správná, cesta pravdy, vždy úzká, přímá a strmá. Bez pravdy člověk zbloudí, i kdyby se přidal k davu, není mu ani ten žádnou zárukou. Jen pravda mu je a bude bezpečnou oporou na každé jeho cestě, velmi silným ujištěním, že překračovat překážky k cestování patří a nejsou nějakým varovným znamením chybného směru, že není důvod se hned obrátit zpět nebo raději sejít stranou, vždy se o ni může znovu a znovu opřít, napřímit se před strachem a obavami. Rozum se ale bude dotěrně ptát: „**Co je pro nás pravda?**“ Čemu můžeme s jistotou věřit, důvěřovat, na co se spoléhat? K pravdě není lehké se dostat, doptat se. Nalézt ji ale znamená odkrýt pramen života – čistý, neporušený, ničím nezakalený, mocný a vydatný, získat zdroj pro plnou hojnost svého bytí. Je však zasutá pod přívalem výmyslů a lží, setkat se s ní není příjemné, není nijak přitažlivá, upravená tak, aby byla na první pohled líbivá, nic pro nikoho nepředstírá, nepůsobí klamný dojem, je syrová, skutečná. Bude nás provázet, když se jí přidržíme a zůstaneme k ní otevření a přijímající. Neudělá z nás sice lidi oblíbenější, vlivnější a bohatší, ale svobodnější.

Pravda je neodlučitelná od života, stejně jako cesta od pravdy, jsou důvěrnými souputníky. Můžeme se ptát: „**Co je pro nás život?**“ Co pro nás znamená, když je s ním pravda tak spojená? Není to jen omezený čas bytí, hodi-

ny, dny, týdny, měsíce, roky, zrození, smrt, dětství, mládí, zralost, stáří, vítězství, porážky, radost, zklamání...

Život je cesta a cesta je naopak životem. Získáme na ní zkušenosti, docházíme poznání, to pravé nám ale stále znovu a znovu uniká. Velmi dobře známe zklamání, zmařené naděje, výčitky z nesplněných přání. Zažil jsem to a chtěl trmácení poraženecky vzdát.

Život ale nevychází z nás samých, stejně jako pravda z nás nevychází, nemůžeme tedy bez pravého poznání žádné hledání zdárně završit. Kdo chce nalézt pravdu, musí nejdříve najít víru, musí být připravený uvěřit. Dokud neuvěříme, pravdu nenalezneme „neboť až ten, kdo uvěřil, tak opravdu našel“, kdo uvěří a nalezně v životě Ježíše, spolehne na něho, až ten našel svou pravou cestu a získává na ní trpělivého a spolehlivého průvodce.

Až pak se mu dostane klidu, pozná smír, zažije upokojení, nalezně, co dříve tak lopotně hledal, najednou srozumitelný životní směr, pochopí pravdu o sobě, naplní smysl života, zmatky, které každé hledání provází ustanou, a tak přemýšlení ústí v jedinou, přímou a jednoznačnou odpověď propojující mé předchozí úvahy, k odpovědi Ježíše svým učedníkům:

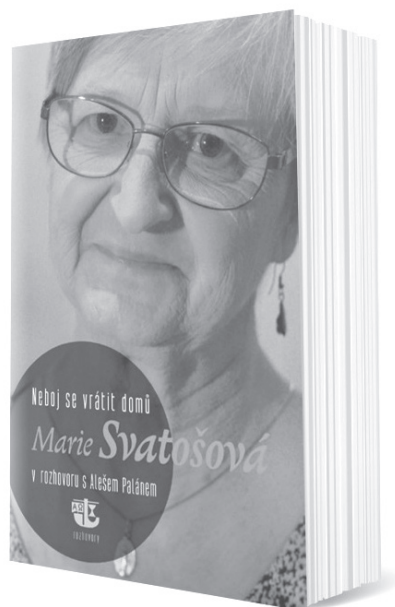
„Já jsem ta cesta, pravda i život“ (Jan 14:6)

Milan Čechil

NĚCO KE ČTENÍ

NEBOJ SE VRÁTIT DOMŮ je kniha rozhovorů spisovatele Aleše Palána s lékařkou Marií Svatošovou, zakladatelkou a vůdčí osobností českého hospicového hnutí. Sáhla jsem po této loňské novince s očekáváním, že se dozvím více nejen o umírání a smrti, což bylo po mnoho let v naší společnosti tabu, ale také o doprovázení umírajících. Paní doktorku Svatošovou už jsem znala z médií, pozval si ji třeba Marek Eben do pořadu Na plovárně, byl o ní natočený GEN, na Radiožurnálu si s ní povídala Lucie Výborná. Tam mě zaujala její věta,

že „člověk není jen množinou orgánů v koženém pytli“, a tak jsem se těšila, že se více dočtu i o ní samotné. Knížka nejen, že mi toto všechno splnila, ale navíc přináší i silný duchovní rozměr. Marie Svatošová vypráví o své víře, o nalezení hlubokého vztahu s Bohem po tragické smrti své sestry, o svém duchovním otci P. Ladislavu Kubíčkovvi, za kterým jezdila na exercicie do severních Čech, a který byl původně také lékařem. Zmiňuje se i o svém privilegiu pobývat v tichu trapistického mužského kláštera v Novém

Dvoře u Toužimi. Víra jednoznačně prolíná celou knihou, na svůj život pohlíží doktorka Svatošová z perspektivy Božího plánu, ať se jedná o profesionální a praktické věci kolem hospicové péče nebo o záležitosti ryze osobní.

Knihu jsem přečetla „jedním dechem“ a znovu a znovu mě to nutí se k ní vracet. A navíc – těším se na další knížky, jichž je sama autorkou. Bohu díky za tuto mimořádnou ženu!

- mno-

PÍSEŇ 0862

Již nebe jde k nám

Winfried Heurich 1980

1. Již ne - be jde k nám, ne - ní však jen ob - lo - hou, tou, jež

po - mi - ne, s ní ce - lá ze - mě.

2. Již nebe jde k nám, s mocí v něm povstává Bůh,
tam, kde hroutí se moc světa pánů.
3. Již nebe jde k nám, přichází s ním nový den,
ztrácí bolest a strach svoji vládu.
4. Již nebe jde k nám, září z něj radost a mír,
Boží světlo tam zřís v lidských tvářích.
5. Již nebe jde k nám, otvírá je každá z chvil,
když tvůj život se promění láskou.

Kurt Marti 1971, M.Esterle

Poutník. Vydává Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Chrástu.

Řídí redakce ve složení **Michaela Nováčková** (novackovamisa@seznam.cz), **Tomáš Živný**, **Karel Šimr**. Sazba, grafika: **Petr Vrobel**.

Tohle číslo vyšlo v červnu 2019. Ke stažení na: chrast.evangelnet.cz

Kristus z kanálu

Byla jsem požádána o příspěvek k tématu misie. Úkol od Krista. Těžký. Získávat učedníky. Právě tento úkol dokázal církev leckdy zdiskreditovat.

Není jednoduché svědčit pravdivě o Kristu. To není obyčejné svědectví. Je třeba do něj zapojit i svůj vlastní denní život. Na rozdíl od svědka, který třeba viděl dopravní nehodu a stojí vně dění, o kterém podává svědectví, my máme svědčit ne jako nestranní pozorovatelé, ale jako angažovaní věřící a navíc o tom, co jsme neviděli. Proto je asi nutné, aby člověk nejdříve sám měl s evangeliem osobní konkrétní zkušenost. Jde o to, jak evangelium funguje v běžném životě a k čemu je vlastně dobré. Já jsem se narodila do totalitní doby padesátých let. Tehdy se vedl schizofrenní život. Lidé si něco mysleli, ale o svých názorech a myšlenkách obvykle komunikovali jen v soukromí. Navenek bylo třeba se neprotivit režimu, pokud chtěl člověk přežít. A víra patřila k tomu, co měl režim na mušce. Co bylo spojeno s vírou, bylo třeba potlačovat a také se to dělo. Nás třeba učili ve škole, že víra je věc starých babiček, které jsou na ni zvyklé a nemá smysl je už nějak předělávat. Jsou z doby, kdy neexistoval pokrok a lidi se báli všeho, co si nedovedli vysvětlit. Víra s nimi přirozeně vymře. S misí režim nepočítal.

Na každého byly vedeny tzv. kádrové materiály, kam se zapisovalo všechno od politických názorů, počtu návštěv kostela, až po neprovedenou výzdobu oken k prvnímu máji. To jsem tehdy řešila tak, aby se vlk nažral a koza zůstala celá. Nechtěla jsem mít na oknech sovětské vlaječky, když nás osvobodili Američané, a tak jsem tam dávala mírové holubičky. Jen nikdo nevěděl, že holubice byla pro mne víc symbolem Ducha svatého, než míru. Byla jsem prostě zbabělec. Byli však i stateční lidé, kteří se odvážili otevřeně mluvit o totalitě i o víře s vědomím, že pokud nebudou za to přímo uvězněni, tak jim režim uzavře např. přístup ke vzdělání. No, nějak jsem tu dvojkolejnost přežila a povedlo se mi i dokončit střední školu – dál jsem studovat nemohla, protože jsem měla trvalé problémy se zdravím.

Dodnes si pamatuji na strach, který byl tehdy za dob studií mým trvalým průvodcem. Pod vlivem událostí, kdy byli zabíjeni ve zinscenovaných politických procesech nevinní lidé a pod vlivem srpna 1968, kdy všechny naděje skončily pod pásy tanků spojeneckých vojsk, jsem měla trvalý strach, že na mne někdo něco ví, že mně udá a že neujdu vězení a mučení. Byla jsem stále upozorňována rodiči, že se nemám do ničeho plést. Dodnes si pamatuji na noční rozhovor rodičů, kteří mluvili otevřeně, protože se domnívali, že spím. Tehdy působil na faře br. farář Dus a měl problémy právě proto, že se nebál vyjádřit své názory a rodiče o tom v noci mluvili. Maminka tehdy říkala tatínkovi: „Do ničeho se nepleť, máš tady dvě děti.“ Měla o nás strach a rodiče měli strach i o svůj život. Měli za to, že není třeba jít hlavou proti zdi a nějak veřejně hlásat svoji víru a kritizovat totalitu, když za to hrozí sankce. Když se upálil Jan Palach, tak k tomu moje maminka řekla: „No a co dokázal? Jenom udělal svoji mámě bolest.“ Tehdy se to opravdu tak jevilo, že věci jsou neměnné. Okupanti, z nichž dnes chtějí dělat válečné veterány, tu zůstali – prý dočasně – na 40 let. Ale tenkrát se říkalo, že

jednotkou dočasnosti je jeden furt.

Vzpomínám si na jednu hodinu literatury na gymnáziu, kdy jsme se učili o bibli. Profesorka se nás tehdy zeptala, zda někdo ví, jak bible vypadá a co v ní je. Celá třída mlčela a tak jsem se přihlásila. Profesorka byla šokována, když jsem jí vyjmenovala evangelisty a řekla ještě pár další základních věcí o Bibli a hned na mne vypálila otázku: „A odkud to víte?“ V tu chvíli se mi zatmělo před očima a v hlavě mi probíhal film, co naši rodinu asi čeká, když otevřeně přiznám, že jsem věřící. Vyhodí mne ze školy? Zavrou moji rodinu? A tak jsem zvolila zbabělou, vyhybavou odpověď: „Já mám bibli doma.“ Jako Petr, když se ho ptali po Ježíšově zatčení. A ještě jsem měla strach, co mne za to čeká. Nestalo se nic a já jsem získala první zkušenost s evangeliem na veřejnosti.

Po maturitě jsem krátce pracovala a pak byla doma s dítětem. To už na faře v Chrástu působil br. farář Matějka. Jednou, když Matějkovi byli někde na cestách, zastavila mi před domem dodávka s německou poznávací značkou a dva cizinci, které jsem nikdy neviděla, se ptali se po br. faráři.

Tak jsem je informovala, že br. farář je na cestách. A oni na to, že by potřebovali něco tajně z auta vyložit. Na faře že prý to nejde, i když jsem od ní měla klíče, u nás doma prý také ne. A tak jsem vzala dítě a jela jsem s nimi do Merklína k Erhardtovým, rodičům manželky br. faráře. Tam jsme to vyložili. Pak jsem se dozvěděla, co to vlastně přivezli. Byla to zakázaná křesťanská literatura, která k nám byla ilegálně propašována. Dan Matějka měl strach, zda mne někdo s nimi neviděl, protože za to hrozily sankce a mohl přijít o tzv. státní souhlas s výkonem povolání duchovního. Ale vypadalo to, že se nám podařilo všudypřítomné bezpečnostní složky přelstít a já jsem tehdy dostala od Dana Biblický slovník a ostatní literatura mohla být distribuována dál. I takovou podobu měla tehdy misie. Tehdy jsem se trochu zbavila toho svého věčného strachu nebo spíš tzv. „předposranosti“. Bůh má své věci v ruce.

Pak jsem se vrátila do práce do převážně mužského kolektivu oddělení Komplexní kontroly a spouštění jaderných elektráren. Až na jednoho kolegu katolíka, který byl tehdy o generaci starší než já, byli vesměs všichni nevěřící, dva z nich dokonce velmi aktivní přesvědčení komunisté. To byla už sedmdesátá léta a situace už nebyla tak napjatá jako v letech padesátých, i když jsme nesměli nikam cestovat a každý byl pravidelně politicky prověřován, protože byla v plném proudu tzv. normalizace. Z hlediska zvěstování evangelia to byla velmi zajímavá situace. V práci už moje příslušnost k ČCE byla veřejně známá a tato skutečnost lidi tak trochu provokovala. Není přece možné, aby mladá ženská, které ještě nebylo 30 let, byla věřící. To musí být buď hloupá, že se nechá těmi flandáky tak oblbovat, nebo nemá dostatečný rozhled ve vědě a technice, že může takovým věcem věřit. To bylo stanovisko komunistů. Pak tam byla skupina nevěřících, kteří neměli příliš v lásce komunisty. Víra pro ně také neznamenala nic, protože kdyby nějaký všemohoucí Bůh byl, neděly by se věci jako války, neumíraly by nevinné děti apod. Tak asi vypadalo klima na pracovišti. A komunisti, zejména jeden – Bohouš K. – si vzali do hlavy, že ze mne musí udělat pořádného člověka, který přestane věřit těm nesmyslům – náboženství je přece opium lidstva. A tak na pracovišti docházelo k různým spontánním diskusím, při kterých „kolty visely proklatě nízko“ a páliło se bez varování od boku. „Jestlipak víš, že ta tvoje církev má na rukou krev? Nebo snad nevíš, co se dělo ve středověku? Nečetla jsi o pálení čarodějnic? A co ty křížácké výpravy? A co conquistadoři? K takové tradici ty se hlásíš? Církvě šlo vždycky jen o moc

a o peníze! Tak co, prodáváš taky odpustky?“ – to byly nejčastější argumenty od Bohouše. A sotvaže jsem stačila Bohoušovi říct, že ČCE nic z toho nedělala, tak se slova ujal Viktor a vypálil na Bohouše: „Hele neso mne, Bohouši, ty snad nevíš, co dělali komunisti v padesátých letech? Ty nevíš, že jste zabili Slánského – vlastního člověka?“ A tak se mne, k mému překvapení, zastal jeden nevěřící proti jinému nevěřícímu. A Jarda k tomu dodal: „A stejně, Viktore, všechno zlo pochází od náboženství – jen se podívej na toho banditu s utěrkou na hlavě!“ (to už se dostal k válce na Předním východě). A tak mne vždycky nahnali „do kouta“ – a teď se ukaž, jak se z toho vysekáš. Kolikrát jsem si přitom vzpomněla na slova jedné duchovní ČCE (nebudu jmenovat), která kdysi řekla něco v tom smyslu, že zvěstování evangelia mezi nevěřícími je záležitostí řadových věřících, zatímco duchovní je mají jakožto pastýři pastýřů k tomuto úkolu připravovat. Mně to tehdy připadlo trochu jako alibismus. Duchovní takto zvěstují evangelium jen věřícím, tedy svým způsobem nábožensky bezproblémovým lidem, zatímco řadoví věřící bez teologického vzdělání jsou mnohdy vystaveni pěkné „grilovačce“ ze strany nevěřících. Ale abych se vrátila k těm ostrým diskusím. Zeptala jsem se tehdy svých oponentů, zda vědí, co je vlastně v bibli napsáno. Samozřejmě toho moc nevěděli. A tak jsem jim aspoň něco vždycky řekla, třeba o tom, že Bůh si žádné války nepřeje a naopak nás vyzývá k odpuštění a k lásce k nepřátelům. Církev taky není společenstvím vybraných dokonalých lidí, ale společenstvím hříšníků, kteří se liší od ostatních lidí jen v tom, že vědí něco o Kristu a zkoušejí ho hledat a následovat, i když přitom dost často padají na hubu. Když jsem jim ale řekla pár slov o reformaci a okolnostech vzniku ČCE, tak jsem si udělala zase nepřítele z kolegy katolíka. Ten mi mezi čtyřma očima řekl, že se za mne stydí, že církvi dělám jen ostudu (což je asi pravda). On to ale myslel tak, že dělám církvi ostudu tím, že se vůbec vybavuji s takovým pöblem, jako je Bohouš. Kdybych byla pořádná křesťanka, tak se s takovými lidmi přece nebudu zahazovat. Tak jsem mu musela připomenout, s kým se stýkal Kristus.

Ale časem přestávaly být diskuse tak ostré. Bohouš to na mne zkusil ještě přes Einsteina, když řekl: „Až pochopíš, co znamená $E=mc^2$, tak přestaneš věřit. Všechno je vysvětlitelné vědecky a poznatelné technicky.“ A tak jsem ho ujistila, že proti teorii relativity nic nemám a že se s vírou nevylučuje. Já jsem poslední, kdo by byl proti vědecko-technickému pokroku, ale nebyla bych si tak jistá, že je všechno poznatelné. A taky bych neřadila dokonalost počítačů nad lidský mozek, což byl také jeden z argumentů proti mně. A tak se pomalu snaha rozdupat moji víru na kousky měnila v jejich zájem o ni. Zjištěné emoce se přenesly to roviny vtípů jako např. do narážky typu „Ty jako křesťanka máš vlastně dát každému, kdo tě požádá“, což byl vtípek na biblický text se sexuálním podtextem.

Bohouš nakonec začal mluvit o Bohu jako o mém „generálním tajemníkoví“, aby neopouštěl komunistické názvosloví, a vedli jsme za ta léta, kdy jsem tam pracovala, hodně diskusí nad evangeliem. Jednou přišel do práce celý bledý a řekl: „Dneska mi tvůj generální tajemník zachránil život.“ Dostal se do nějaké složité dopravní situace a nebyť zázraku, který se tehdy stal, byl by už po smrti. V té době mne požádal, zda bych mu mohla půjčit bibli. Tak jsem mu ji půjčila. Za krátký čas poté přišla sametová revoluce a já jsem se rozhodla ze Škodovky odejít, takže jsem už pak ani Bohouše, ani bibli neviděla.

A trochu jiné zkušenosti jsem udělala po revoluci. Je svoboda, je vyšší životní úroveň, ale je také vyšší stres. Vše se točí kolem

soutěže o co nejlepší výkon a společenskou prestiž. Nikdo moc nemyslí na nějaký životní přesah do věčnosti. Spíš se setkávám s tím, že lidé počítají jen s životem zde na zemi a ten chtějí žít a užít.

V práci je situace tak napjatá, že nezbývá moc příležitostí k nějaké diskusi nebo zvěstování evangelia. Popravdě řečeno, přetíženost lidí prací stoupla do té míry, že nelze občas ani jít na WC a musí se řešit tolik problémů, že lidi nemají ani čas, ani náladu na nic jiného. A přesto lze evangelium nějak zvěstovat. Nejspíš vlastním životem, na kterém si musí nevěřící všimnout určitých odlišností, které v nich vzbudí zvědavost a dotazy. Já jsem se např. setkala s dotazem, proč jsem se nebránila a něco ostrého neřekla kolegyni, která se do mne nespravedlivě navážela. A to je jedna z příležitostí, jak něco povědět o Kristově lásce k nepřátelům – například. Jistě se najde hodně podobných situací a určitě je přínosnější, když za člověkem někdo sám přijde a ptá se, proč jedním tak či onak, když logika věci nebo všeobecné povědomí očekává něco jiného. Tady máme příležitost vysvětlit lidem, že cesta Boží lásky je i cestou k vyřešení různých žabomyších nebo i vážnějších sporů v kolektivech a ve společnosti vůbec.

A nakonec ještě něco z domova. Doma není člověk prorokem a ani já nejsem. Můj manžel, podobně jako já, je křtěný jako miminko a nikdo se ho (ani mne) předtím neptal, zda chce být pokřtěn. To byla jedna z věcí, která mne příjemně překvapila u našeho nynějšího duchovního br. Karla Šimra. Každého se ptá, zda chce být pokřtěn. Naše generace byla „hozena do náboženských vod“ a plav, jak umíš. Kromě nedělní školy se nám nikdo ve věcech víry moc nevěnoval a křesťanství se pak stávalo záležitostí nedělní a svátků bez přesahu do všedních dní. Kromě křtu se manželovi nedostalo ani žádné důkladnější výuky ve věcech víry. Dříve jsem se u něj setkávala spíš s nezajmem o tyto věci nebo s lakonickým konstatováním, že žádný Bůh není. Přesto ale zůstal sympatizantem sboru, i když nikdy na bohoslužby nechodil. Pamatuji se na situaci, kdy jsem měla nějakou krizi a zmínila jsem se nahlas před ním, že to všechno nemá cenu, a kdoví, jestli nějaký Bůh vůbec je. A dočkala jsem se odpovědi: „To nikdo z lidí nemůže vědět.“

Manžel před odchodem do penze pracoval v modelárně a měli tam nějaký problém s kanalizační výpustí. Protože žádný údržbář nebyl v dosahu, tak se toho manžel pustil sám a zjistil, že tam leží vzpříčený nějaký předmět, který brání v odtoku. Když dotyčný předmět vyprostil, zjistil, že se jedná o sošku Krista. Špinavou a rezavou. A tak ji očistil, natřel nahnědo (řekl mi, že se mu moc nelíbí, když se sošky Krista natírají zlatě nebo stříbrně) a vyrobil pro ni nový kříž ze dřeva. Pro mne je v tom něco symbolického i z hlediska misie. Vyndat si Krista z kanálu. Možná i z kanálu lidského nezájmu, nebo pohrdání. Ten který se zabýval lidským spasením přes všechnu špinu a nenávisť, která na něj byla naházena. Ten, kterého by bývali nejraději vstřčili jeho současníci do kanálu (kdyby tenkrát nějaké byly). Tak toho teď máme v ložnici.

Evangelium má být kvasem, který celé těsto prokvasí. Jenže s tím kvasem se musíme naučit citlivě zacházet. Dáme-li kvasnice do příliš studené vody, nevzejdou. Dáme-li je do horké vody, tak zahynou. Pokud je necháme v blízkosti soli, tak ta v nich také spolehlivě zabije život. I my pracujeme při misi s živým evangeliem, které může žít, nebo může být naší nezkušeností pokřiveno a umrtveno. Ale naší nadějí je, že dílo misie není jen naše.